

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 25.04.1969, sp. zn. 4 Cz 29/69, ECLI:CZ:NS:1969:4.CZ.29.1969.1

Číslo: 69/1969

Právní věta: V občianskom zákonníku nie je ustanovenie, z ktorého by bolo možné odvodiť povinnosť vlastníkov, prípadne iných užívateľov nehnuteľností, oplotiť pozemky; nemožno im teda túto povinnosť uložiť súdnym rozhodnutím. Len výnimočne by bolo možné uvažovať o tom, či nemá byť vlastníkovi taká povinnosť uložená na odvrátenie hroziacej škody podľa § 417 ods. 2 o. z.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 25.04.1969

Spisová značka: 4 Cz 29/69

Číslo rozhodnutí: 69

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Vlastnické právo

Předpisy: 40/1964 Sb. § 132
§ 417

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 69

V občianskom zákonníku nie je ustanovenie, z ktorého by bolo možné odvodiť povinnosť vlastníkov, prípadne iných užívateľov nehnuteľností, oplotiť pozemky; nemožno im teda túto povinnosť uložiť súdnym rozhodnutím.

Len výnimočne by bolo možné uvažovať o tom, či nemá byť vlastníkovi taká povinnosť uložená na odvrátenie hroziacej škody podľa § 417 ods. 2 o. z.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 25. 4. 1969, [4 Cz 29/69](#).)

Žalobca sa domáhal, aby žalovaný bol uznaný povinným postaviť plot z drôteného pletiva so železnými stĺpmi medzi záhradou žalobcu a záhradou žalovaného v bodoch označených písmenami A a B na pláne, ktorý žalobca zhotovil a ktorý urobil súčasťou žaloby. Žalovaný uvádzal, že je ochotný plot postaviť, nie však na hranici určenej žalobcom, ale na hranici, ktorú vymeria znalec-geometer.

Okresný súd v Lučenci rozhodol rozsudkom z 30. 8. 1967, že žalovaný je povinný postaviť plot medzi záhradou žalobcu a svojou záhradou, a to na hranici určenej žalobcom, teda v bodoch označených

písmenami A a B na predloženom pláne. V odôvodnení rozsudku uviedol, že v prednej časti medzi pozemkami účastníkov už plot stojí, že však v zadnej časti (tj. medzi záhradami) plot ešte nestojí, hoci hranica medzi nimi bola už právoplatne určená v inom súdnom konaní, hoci postavenie plotu je na mieste vzhľadom k dávny susedským sporom medzi účastníkmi a podľa miestnej praxe má povinnosť na postavenie plotu žalovaný.

Uznesením okresného súdu z 26. 6. 1968 bol výrok rozsudku opravený tak, že žalovaný bol uznaný povinným postaviť plot nie v bodoch označených písmenami A a B, ale v bodoch označených písmenami C a D na predloženom pláne. V odôvodnení uznesenia zdôraznil okresný súd, že pri výkone rozsudku bolo zistené, že ho nemožno vykonať, pretože hranica tak, ako bola vo výroku rozsudku označená, je hranicou medzi dvormi a nie medzi záhradami, „ako to bolo myslené a v konaní aj vykonané“.

Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozsudkom z 30. 8. 1968 rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením. Krajský súd vychádzal okrem iného z toho, že žalobca sa dožadoval postavenia plotu medzi záhradami, že celé konanie sa viedlo o tomto jeho nároku a že aj výroková časť rozsudku okresného súdu sa mala správne týkať postavenia plotu medzi záhradami a nie medzi dvormi.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že rozhodnutiami súdov oboch stupňov bol porušený zákon a tieto rozhodnutia zrušil.

Z odôvodnenia:

Žalobca navrhoval, aby žalovanému bola uložená povinnosť postaviť plot medzi pozemkom, ktorý je vlastníctvom žalovaného, a medzi pozemkom, ktorý je vlastníctvom žalobcu, s odôvodnením, že si na svojej strane pozemok oplotil, že mu žalovaný robí napriek a že z pozemku žalovaného behajú na jeho pozemok sliepky a iná hydina. Súd sa nezaoberali otázkou povinnosti žalovaného na oplotenie pozemku po právne stránke a poukázali len na existenciu susedských sporov medzi účastníkmi a na miestnu prax.

Občiansky zákonník z roku 1950 mal v § 141 ustanovenie, že o medziach, plotoch, múroch a podobných rozhradách sa má za to, že sú susedom spoločné rovnakým dielom, ak nie je možné zo zreteľných znakov alebo iných pomôcok alebo so zreteľom k miestnym zvyklostiam usúdiť inak. V tomto ustanovení len vyslovoval vyvratiteľnú domnienku o vlastníckom práve k veciam v ňom uvedeným, neupravoval však povinnosť vlastníkov pozemkov také rozhrady zriaďovať. Ustanovenie § 141 o. z. z roku 1950 nebolo teraz platným občianskym zákonníkom prevzaté a tento občiansky zákonník nemá ani iné ustanovenie, z ktorého by bolo možné odvodiť povinnosť vlastníkov, prípadne iných užívateľov nehnuteľností, na oplotenie pozemkov. Nie je síce podľa platného právneho poriadku vylúčené, aby vlastníci si postavili okolo svojho pozemku plot a nie je ani vylúčené, aby si postavili plot spoločne vlastníci susedných pozemkov; pravda, pokiaľ tak neurobí, nemožno ich na postavenie plotu nútiť a nemožno im túto povinnosť uložiť súdnym rozhodnutím. Len výnimočne by bolo možné uvažovať o tom, či nemá byť vlastníkovi také povinnosť uložená na odvrátenie hrozacej škody podľa § 417 ods. 2 o. z. Nič podobného v tejto veci nebolo tvrdené ani zistené, pretože tá skutočnosť, že snád neohradenou záhradou žalovaného vnikajú sliepky a iná hydina na neohradenú záhradu žalobcu, by sama o sebe nestačila; veď žalobcovi zrejme nič nebránilo v tom, aby si svoju záhradu aj v tejto časti oplotil.

Súd však pochybil aj v tom, že rozhodovali o povinnosti žalovaného postaviť plot beztoho, že by mali náležite zistený skutkový stav. Pre závery súdov, že o hranici medzi pozemkami účastníkov bolo už právoplatne rozhodnuté v inom súdnom konaní, chýba akýkoľvek podklad už preto, že sa súd v inom konaní zaoberal otázkou hranice pozemkov účastníkov len v odôvodnení rozsudku (§ 159 ods. 2 o. s. p.). Nehľadiac k tomu súdy prehliadli, že v inom konaní išlo o hranicu v bodoch označených na

poľnom pláne písmenami A a B, tj. o hranicu medzi dvormi účastníkov, nie o hranicu v bodoch označených na poľnom pláne písmenami B a C, tj. o hranicu medzi záhradami účastníkov. Z toho plynie, že nie sú dané ani dostatočné podklady pre posúdenie, či vo výroku rozsudku okresného súdu došlo k pochybeniu uvedenému v § 164 o. s. p. a či teda boli dané podmienky pre vydanie opravného uznesenia.

Rozhodnutiami súdov oboch stupňov bol teda porušený zákon v ustanoveniach § 5, 6, 100, 120 odst. 1, § 153, 164 o. s. p. vo vzťahu k ustanoveniu § 132 o. z.

Pozn.: Rozhodnutie nerieši pochopiteľne otázku, či snad nemôže byť uložená povinnosť oplotiť pozemky rozhodnutím správneho orgánu podľa iných predpisov (menovite stavebných).